

Gn 27,38a Salv 16.9.18 (instalace)

27:1 Když Izák zestárl, jeho oči vyhasly, takže neviděl. I zavolal svého staršího syna Ezaua a řekl mu: "Můj synu!" On mu odpověděl: "Tu jsem." 2 Izák řekl: "Hle, jsem už starý a neznám den své smrti. 3 Vezmi si nyní zbraně, toulec a luk, vyjdi na pole a něco pro mě ulov. 4 Připrav mi oblíbenou pochoutku a přines mi ji, ať se najím, abych ti mohl požehnat, dříve než umřu."

5 Když Izák mluvil se svým synem Ezauem, Rebeka naslouchala. Sotva Ezau odešel na pole, aby něco ulovil a přinesl úlovek, 6 poradila Rebeka svému synu Jákobovi: "Hle, slyšela jsem rozmluvu tvého otce s tvým bratrem Ezauem; řekl mu: 7 »Přines mi úlovek a připrav mi pochoutku, ať se najím, abych ti před smrtí požehnal před Hospodinem.« 8 A proto, můj synu, poslechni mě ve všem, co ti přikážu. 9 Dojdi ke stádu a dones mi z něho dvě pěkná kůzlata. Připravím z nich tvému otci oblíbenou pochoutku 10 a ty mu ji doneseš; on se nají a před smrtí ti požehná."

11 Jákob však své matce Rebece odpověděl: "Můj bratr Ezau je přece chlupatý, a já jsem holý. 12 Co když si otec na mě sáhne? Bude mě mít za podvodníka a místo požehnání na sebe uvedu zlořečení."

13 Matka mu řekla: "Takové zlořečení ať padne na mne, můj synu. Jen mě poslechni, jdi a dones mi kůzlata."

14 Šel tedy pro ně a přinesl je matce; ona pak připravila otcovu oblíbenou pochoutku. 15 Potom Rebeka vzala šaty svého staršího syna Ezaua, ty nejlepší, které měla doma u sebe, a oblékla svého mladšího syna Jákoba. 16 Jeho ruce i hladký krk ovinula kůzlečímí kožkami. 17 Nakonec dala svému synu Jákobovi do rukou připravenou pochoutku a chléb.

18 I vešel k svému otci a řekl: "Můj otče!" On odpověděl: "Tu jsem. Který jsi ty, můj synu?" 19 Jákob řekl otci: "Já jsem Ezau, tvůj prvorozený. Učinil jsem, co jsi mi uložil. Nuže, posad' se prosím a pojez z mého úlovku, abys mi mohl požehnat."

20 Izák však synovi řekl: "Jak to, žes to tak rychle našel, můj synu?" Odpověděl: "To mi dopřál Hospodin, tvůj Bůh."

21 Izák řekl Jákobovi: "Přístup, synu, sáhnu si na tebe, jsi-li můj syn Ezau nebo ne." 22 Jákob tedy přistoupil k svému otci Izákovi, on na něho sáhl a řekl: "Hlas je to Jákobův, ale ruce jsou Ezauovy." 23 Nepoznal ho, protože jeho ruce byly chlupaté jako ruce jeho bratra Ezaua. A požehnal mu. 24 Řekl: "Ty jsi tedy můj syn Ezau." On odpověděl: "Jsem." 25 Pak řekl: "Předlož mi, ať pojím z úlovku svého syna, abych ti mohl požehnat." I předložil mu a on jedl. Přinesl mu i víno a on pil. 26 Nato jeho otec Izák řekl: "Přístup prosím a polib mě, můj synu!" 27 Přistoupil tedy a políbil ho. Když Izák ucítil vůni jeho šatu, požehnal mu slovy: "Hle, vůně mého syna jako vůně pole, jemuž žehná Hospodin."

28 Dej ti Bůh z rosy nebes a ze žírnosti země, i hojnost obilí a moštu. 29 Ať ti slouží lidská pokolení, ať se ti klanějí národy. Budeš panovat nad svými bratry a synové tvé matky se ti budou klanět. Kdo prokleje tebe, bude proklet, kdo žehnat bude tobě, sám bude požehnan."

30 Když Izák udělil Jákobovi požehnání a sotvaže Jákob od svého otce odešel, přišel jeho bratr Ezau z lovu. 31 Také on připravil pochoutku, přinesl ji otci a řekl: "Nechť můj otec povstane a nají se z úlovku svého syna, aby mi mohl požehnat."

32 Jeho otec Izák se ho otázel: "Kdo jsi?" Odpověděl: "Jsem tvůj syn Ezau, tvůj prvorozený."

33 Tu se Izák roztrásl a zalomcovalo jím zděšení: "Kdo to vlastně ulovil úlovek a přinesl mi jej? Ode všeho jsem

pojedl, dříve než jsi přišel! A požehnal jsem mu! Požehnaný také zůstane."

34 Jak Ezau uslyšel otcova slova, dal se do hrozného a hořkého křiku a naléhal na otce: "Požehnej mně, také mně, otče!"

35 On odpověděl: "Přišel Ištivě tvůj bratr a vzal ti požehnání."

36 Ezau řekl: "Právem dostal jméno Jákob (to je Úskočný). Už dvakrát se mnou jednal úskočně. Připravil mě o mé prvorozenství a nyní i o požehnání." A otázel se: "Pro mne už požehnání nemáš?"

37 Izák Ezauovi odpověděl: "Hle, ustanovil jsem, aby nad tebou panoval, a všechny jeho bratry jsem mu dal za služebníky. Zabezpečil jsem jej i obilím a moštěm. Co bych mohl udělat pro tebe, můj synu?"

38 Ezau otci odpověděl: "Což máš jen to jediné požehnání, otče? Požehnej mně, také mně, otče!" A Ezau zaúpěl a rozplakal se.

Gn 27,38a:

Zdaliž to jedno toliko máš požehnání, otče můj?

Jaktože je jen jedno požehnání?

Jaktože ho nejde rovnoměrně rozdělit? Jaktože prošla podvodná hra, kterou zinscenovala Rebeka?

Jaktože Jákoba netrefil blesk z nebe - nebo alespoň nějaký anděl nezacpal slepému Izákovi ústa? A proč takový příběh poslouchat zrovna na instalačních bohoslužbách?

Proč? - protože jsme se tu i dnes shromáždili jako společenství – které svůj zdroj – svůj pramen žití nalézá v příběhu Boha Abrahamova + Izákova + Jákobova – a Otce Ježíše Krista. Když na kurzu *Jak se dělá sbor* dostal Martin Prudký zadání „Jak se dělá Izrael, Boží lid?“ - otevřel Genezi – a odpověděl – nasloucháním příběhům.

Mně je ta odpověď hodně blízká. Koneckonců poprvé jsem cosi v tomto kostele organizoval před 20 lety, když jsme tu uváděli právě příběhy praotců - Povídá se – a jejich autor Nico ter Linden naučil naše současníky rozumět znova tomu, že to právě Boží se zjevuje právě v příběhu. V příběhu, s nímž náš Bůh spojil své jméno.

Když to s Abrahamem rozjel - tak proto, aby tu povstalo, rostlo a časem a prostorem putovalo zvláštní společenství: Zvláštní rodina s povědomím o tom, že víra není handl s nebesy, ale důvěra v

Boží sliby. Že věřit znamená často pustit vrabce z hrsti a vyhlížet na holuba na střeše. Že naděje hodná toho jména smí vyhlížet kupředu – i když ti všechno našeptává, že už nemá cenu v něco doufat.

Dnešní zápletka nás ovšem uvádí do světa téhle rodiny víry v momentě, kdy jakoby všechny postavy přestaly rozumět, co a proč to vlastně kdysi Hospodin s Abrahamem rozjel. A předvádějí to na střídačku - jak apoštolé na orloji tady za rohem.

Matka Rebeka

- to je tak trochu matka církev... Pramatky Izraele tuhle roli koneckonců vřdycky také hrají. Ve svém ponížení – ve své neplodnosti, neschopnosti vyprodukovat pokračování toho příběhu – a ovšem v tom, jak je potomky a budoucností nakonec nezaslouženě obdarována.

Rebeka má ty potomky dva. A když se tomu prvorozenému

rozhodl Izák předat požehnání - připadla na myšlenku, že právě teď je potřeba Pánu Bohu trochu pomoci. A nastavila promyšlený podvod – do něj obratně vmanipulovala Jákoba.

Umět se správně zařídit – odvážně se rozhodnout – riskovat – to patří k „ctnostem“ abrahamovské víry.

Ale ne vždycky. Někdy má přijít ke slovu vytrvalá trpělivost – která necpe Pánu Bohu ta naše nejlepší řešení (Jak nás to učí Jákobův jmenovec Jakub na biblických hodinách).

Rebeka nosila pod srdcem Ezaua a Jákoba – a dlouho v srdci nosí i ten nepochopitelný sen – podle nějž „silnější a početnější bude sloužit slabšímu“.

Je to sen Boží – evangelijní – ale právě ten neuskuteční vlastními nápady, šikovností neřkuli protřelým intrikářstvím.

Někdy se mi zdá, že křesťané v této zemi až příliš sázejí právě na schopnost vzít věci do vlastních rukou.

Manažersky... - ale třeba i vzájemným poklepáváním po rameni s veřejnými postavami, které jsou možná u leckoho populární – ovšem jejich fobie (vůči lidem cizím, uprchlíkům či menšinám) a propaganda jsou křesťanství na hony vzdálené.

Temné konce kroků, kterými si takto chceme zajistit budoucnost, Rebeka tuší, když říká, že případné prokletí, zlořečení ta podvod, který nastavila, padne na její hlavu.

Sama akce ovšem, jak známo, **dopadla úspěšně:**

- Izákovi její gulášek na divoko chutnal – nechal se obalamutit Jákobovým převlekem – a požehnání pro prvorozeného mu předal. Ale i když Rebece nezaznělo prokletí, musí si její milovaný Jákob hledat útočiště v cizí zemi. Sama ho už tváří v tvář neuzří – a nepotěší se ani z jeho potomků. Byl jí aspoň Izák dobrým pastýřem – pokud ji po zbytek života provázely stesk či bolest z toho, jak to dopadlo?

(Izák)

Samotné požehnání předává slepý otec Izák. Mnozí vykladači přispěchají s upozorněním, že jeho slepota ukazuje na slepotu duchovní – když nepoznal, že Ezau se na pokračovatele příběhu vyvoleného lidu moc nehodí. Jenže neslyšíme nic o tom, že by dostal pokyn jednat jinak. A především, copak Izák celý dosavadní život neprokazoval pozoruhodný **rozhled**, ba hospodinovské vizionářství ve věcech zaslíbení?

Copak on nevedl vytrvalý zápas, aby to v zaslíbené zemi bylo „boží“? Třeba aby se jako požehnaný nedostal do konfliktů o zdroje vody. (A my už díky suchu zakoušíme, čím takový nedostatek vody může hrozit!). Copak Izák nenesl štafetový kolík víry s odpovědností za to, aby se na svých cestách abrahamovskému cíli nezpronevřil?

Izák má vhléd, a ne nadarmo se právě i jeho příběhem tituluje Bůh Abrahamův – a Izákův. Nicméně, i spolehliví tradenti a inspirativní svědkové mají své slabší chvíle. Možná nejvíc, když si myslí, že velké zápasy mají „za sebou“.

(Ezau)

Nemáš ještě jedno požehnání, otče?! - křičí okradený Ezau. Jakoby mu v té chvíli svitlo, oč ho Jákob připravil: Nejdřív o prvorozenství, hebrejsky *bechora* – a teď o *beracha* –

požehnání.

Jeho hořký pláč asi nebude kdovíjakým pokáním, protože si nepřipouští, že by se o *bechoru* i *berachu* nechal připravit sám... A navíc ta hořkost ústí do slibu pomsty. *Já toho Podrazáka zabiju!*, křičí vzápětí, načež se sám dál vesele ubírá svou polopohanskou cestou a bere si za ženy vykřičené pohanky jednu za druhou...

Nicméně to neznámá, že by do téhle církvičky taky nepatřil a že by mu moc požehnání zůstala nakonec upřena, nebo že by dokonce měl skončit jako bratrovrah Kain.

Naopak, až se jednou Jákob, už jako kulhavý poutník, bude vracet, padnou si kolem krku – a Jákob mu z toho svého požehnaného bohatství dá díl. Ale zabere to ještě na dlouhé vyprávění.

(Jákob)

Samotný požehnaný tu délku bude absolvovat jako školu toho, co to v tomto světě a pro tento svět znamená být tím jedním – vyvoleným – prvorozeným – a k tomu požehnaným. (A jako školu toho, jak tomu Jákob – Boží lid – pořád neumí rozumět). Zatím si nese cejch mazaného podrazáctví – a místo aby se ujal předaného žezla – vydává se na cesty uprchlíků.

Scéna, kterou ti 4 teď sehráli,

je mistrovsky rozehraná – v malérech, na které zadělala. Kdejaký scénárista může takové zápletky závidět.

Přitom všichni aktéři té scény nějak souvisejí s tím, čemu se v bibli říká příběh Božího lidu. Mají tu místa Izákové – Rebeky – Jákobové – Ezauové. A jim všem má být třeba farář nablízku (a kus jejich role taky občas hraje).

Ale hlavně nepřeslechněme, že je to právě a jen úvodní scéna – zápletky, která zve sledovat teď ten seriál dál. Pak zjistíš – když tě potkávají vlastní či cizí zklamání, když bolestně procítáš ze svých snů, anebo tě naplní frustrace nebo znechucení z různých podrazů - tohle ještě není cíl. Cíl – k němuž to slíbil vést a přivést Bůh Abrahamův, Izákův a Jákobův, Otec Ježíše Krista.

V Jákobově případě se nakonec treťí do černého i tímhle křivým šípem. Vždyť právě beznadějným případům otevírá budoucnost - a umožňuje pokračování i takovým příběhům, které se totálně zašmodrchaly. Tohle zjištění - je **jádro požehnání** Boha z toho jednoho jedinečného příběhu.

„Dej ti Bůh z rosy nebes a z bohatství země a hojnost obilí a moštu,“ žehnal Izák domnělému Ezauovi. Ale ono to **ukradené požehnání ještě nebylo to pravé** požehnání pro Jákoba:

To bude znít jinak:

„Kéž ti Bůh všemohoucí požehná, rozplodí tě a rozmnoží. Bude z tebe společenství lidských pokolení. Kéž ti dá požehnání Abrahamovo, tobě i tvému potomstvu, abys obdržel zemi, v níž jsi hostem a kterou Bůh dal Abrahamovi.“ (Gn 28,3-4)

Požehnání Boha Abrahamova ujišťuje - Bůh tě nenechá padnout. Neopustí tě – protože nepustí z ruky, co začal – a jednou vás přivítá v cíli. Takhle předivná moc nás potkává - pozvedá – oslovuje – a nese – když nasloucháme příběhu Boha a Abrahamova, Izákova - a teď i Jákobova.
AMEN.

Píseň 158,1

In: Bože, smiluj se nad námi a požehnej nám, rozjasni obličej svůj nad námi - tak aby poznali na zemi cestu tvou, mezi všemi národy spasení tvé. AMEN (Ž 67,2n)

Píseň 67

Modlitba LM

Zpěváci – Zpívejte nové písně

1. čtení: Gn 27,1-29 DA

Zpěváci – Soudce světa

Instalace RM

Píseň 443

kázání 27,30-38

Píseň 697

Pozdravy (vede JC)

- za Benešov

- Lýdie

- za seniorát

- za sbor – Jana C.

Dalibor

Ohlášení (pozvání k pohoštění)

- varh. Preludium - Krušina

Přímluvy (Kyrie)TT

Náš Pane, kolem tvého příběhu smíme zakoušet, jak velice ti záleží na nás a našem žtě. Neponecháváš nás napospas nouzi, ani nás nedovolíš spoutat obavami a starostmi. Jsi nám nablízku obživující mocí, radostí a nadějnou silou tvého Kí.

Za to ti patří náš dík. Ve jménu této tvé blízkosti také prosíme:

- ujímej se lidí kteří bloudí bez požehnání – smutně, zahořkle, zklamaně.

Kyrie eleison

- ujímej se všech, kterým v radostném a vděčném pohledu na život uprostřed tvého stvoření brání samospravedlivost, nápor zlých okolností a náhod, neblahé zkušenosti s lidmi.

Kyrie eleison

- ujímej se lidí sytých - všech, kdo se přestali ptát, komu za svůj dostatek děkovat – a s kým ho sdílet.

Kyrie eleison

Tobě předkládáme cestu tohoto sboru – i službu a svědectví křesťanů v tomto městě a této zemi. Ať díky nim i nám přestává být tento tvůj svět místem falše, podrazů, nedůvěry a zahořklosti - a stává se místem nových vyhlídek, lidské důstojnosti, milosrdenství a radosti.

*Pane smiluj se, pro JKa, který s tebou a DS kraluje navěky. **Kyrie eleison***

Poslání – 1Pt 4,10-11 Jana C

Požehnání Gn 28,3-4 RM

Píseň 636